

LAGERBJELKE, JOHAN GUSTAF

**Åminnelse-tal öfver kongl. vetenskaps-
academiens framledne ledamot, riks-rådet ...
Christoph. Falkengreen, hållit inför kongl.
vetenskaps academiem d. 2 junii 1810, af dess
ledamot herr grefve Johan G**

Strängnäs
1810

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

[FALKENGREEN, C.]

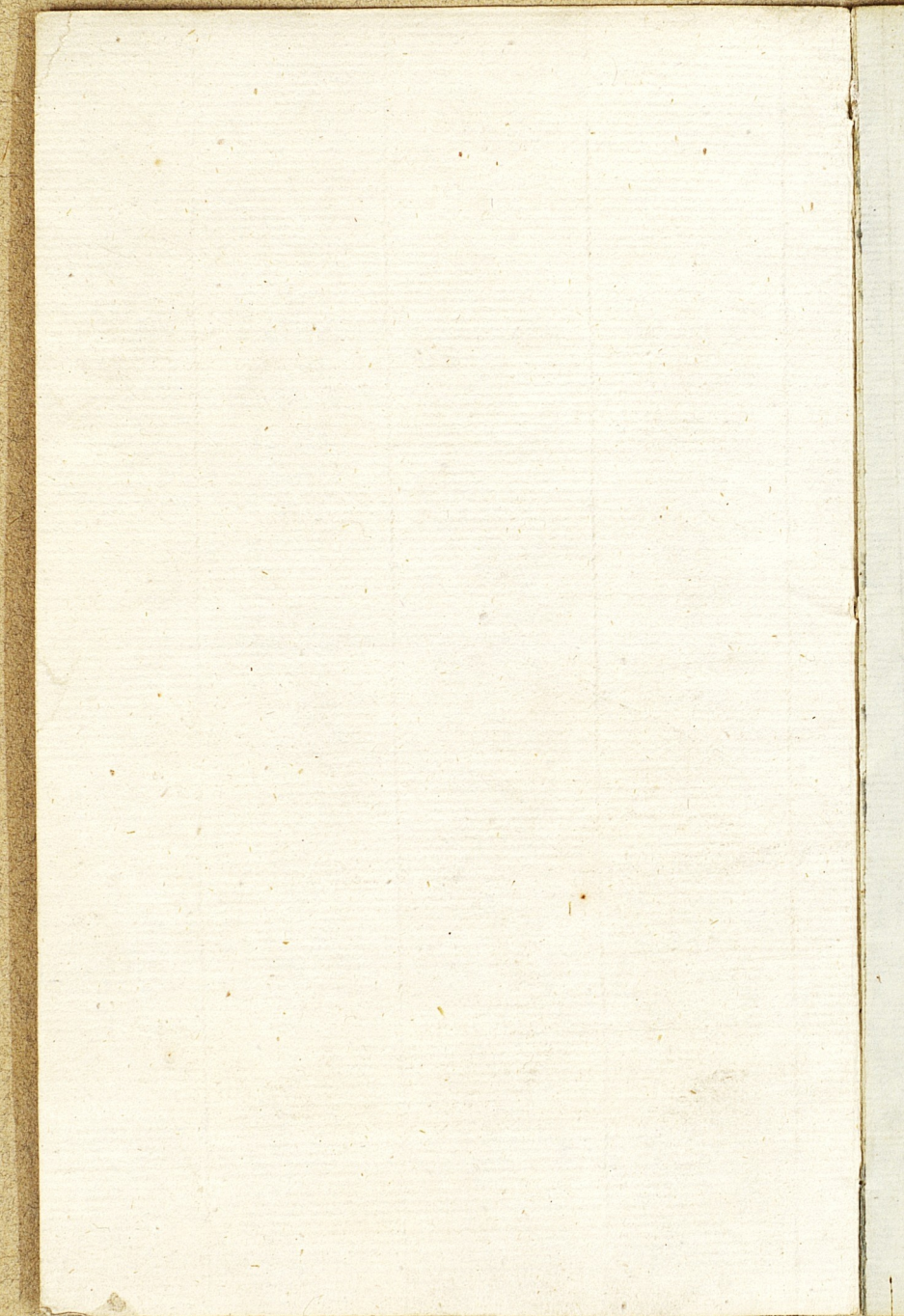
av LAGERBJELKE, J. G.

Ex. B

Bioge.
Sv.

(P₂₄)

1700-1889

E x . B .

Biogr.

Sv.

(B)

1700-1829

ÅMINNELSE-TAL

öfver

KONGL. VETENSKAPS-ACADEMIENS

Framledne LEDAMOT,

Riks-Rådet, Præsidenten uti f. d. Kongl. Amiralitets-
Collegium, Riddaren och Commendeuren
af Kongl. Maj:ts Orden,

Högvälborne Friherre Herr

CHRISTOPH. FALKENGREEN,

Hällit inför

KONGL. VETENSKAPS ACADEMIEN

d. 2 Junii 1810,

af Dets LEDAMOT

Herr Grefve

JOHAN GUSTAF LAGERBJELKE,

Chef för Förvaltningen af Sjö-Ärenderna, Öfver-Amiral,
Chef för Kongl. Arméens Flotta, Commendeur af
Kongl. Svärds-Ordens Stora Korfs.

STRENGNÄS,
Tryckt hos Lect. A. J. SEGERSTEDT, 1810.

AMINER SE-TAI

KONGE VETENSKAPSAKADEMIENS

Högvaldne Kungliga Helt
Christoph Falkenberg

KONGE VETENSKAPSAKADEMIENS

JOHAN GUSTAF JÄGERBIEKKE

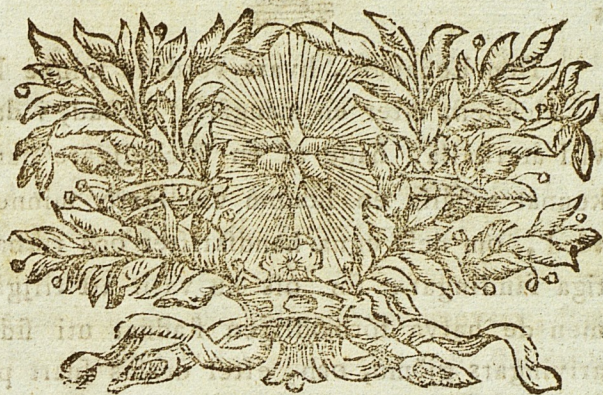
Det for Forskningen af sine Aarsager. Olyst - Amal
Det for Kongl. Amdens Flor. Commandant
Kongl. Sædte-Gildet sine Helt

STRENGT

Trykt hos Led. A. J. Steenhardt, 1830.

MINE HERRAR!

Att uplifva minnet af förtjenstfulle Män, är hvarje Samhälles plicht, såsom en billig gärd af erkänsla emot de framfarne, samt en nyttig upmuntran till efterdöme för de efterkommande; i sednare afseendet af ännu mera nödvändighet i det fall, då ibland de lyckans förmåner, hvarmed sådana män varit gynnade, de icke ägt den, att efter sig lämna ättlingar, hvilka med deras namn kunnat fortplanta hogkomsten af deras dygder, deras redbara tjänster, eller lysande bedrifter.

Den Ledamot, hvars vördade minne K. Akademien, efter en mångårig saknad, i dag vill återkalla, hade af en skickeligare hand kunnat erhålla en honom värdigare minnesvård, om des's egna handskrifter och rikhaltiga samlingar, för oss nu varit att tillgå; men de hafva förmodligen stadnat uti fidoarfvingars gjömo, och, efter des's snart påföljande bortgång ur tiden, blifvit, kan hända, förskingrade, och för efterverlden förlorade.

Det är således blott några strödda, ej mindre af egen än andras erfarenhet samlade, underrättelser, som, ehuru högst ofullkomliga, nu måste ersätta denna brist i afseende på framledne Herr Riks-Rådet, Præsidenten i f. d. Kongl. Amiralitets-Collegio, Riddaren och Commendeuren af Kongl. Maj:ts Orden, Friherre CHRISTOPHER FALKENGRÉN.

Om mannamod, — om kjöld, rådighet och ståndaktighet i faror, äro hufvud-drag i en Krigs-höfdinges character; så ägde denna Herre des'sa egenskaper i ett ovanligt mått.

Redan

Redan år 1746 under det krig, som flöts
tvenne år därefter, varande i Franfysk tjenst,
såsom andre Officeren på Örlogs - Fregaten
La Volage af 30 canoner, hvars Chef låg
dödligen sjuk, då Fregaten blef jagad och
anfallen af ett Engelskt 70 Canon-Skepp, an-
vände han de skickeligaste manœuvrer, samt
i sju timars tid det modigaste och ståndakti-
gaste försvar, till des Fregaten förlorat alla
sina master genom fiendens träffande skott af
des gröfre Canoner, och förrådet af ammuni-
tion i det närmaste var förbrukadt. Vid an-
nalkandet af ännu ett fiendteligt Linie-Skepp,
ehuru öfvermannad af det förra, kunde han
dock ej förmås, att stryka den Flagg han så
tappert försvarat under annat vilkühr än för
begge; hvarpå hans Fregate redlös, med
flåptåg af det ena Engelska Skeppet, inbrak-
tes uti Engelsk hamn.

Återkommen till Frankrike ur fången-
skapet ådrog han sig där allmänn upmärksam-
het och aktning: Konungen, LUDVIG XV,
tilldelte honom en hedersbelöning, som in-
gen Officer af hans grad, ingen Utländning,

tillförenehållit, en Värja af Guld, den han ock sedermera beständigt burit.

Den märkvärdiga belägringen af Bergen op Zoom skulle nu företagas: FALKENGRÉEN, först tjenstgörande vid Belägrings-Artilleriet, updrogs sedan att med de genom des förforg bevarade Fartyg på Schelde-strömmen affkära tillförfelen för Fästningen från den sidan. Detta värf utförde han ock med sin vanliga behjertighet, rådighet och drift, till des Fästningen omsider eröfrades: nästan dageligen blottställd för fiendeliga strand-batteriers eld under beständig recognoscering, förekom han alla fiendens företag att inbringa den undfättning, som de belägrade så väl behöfde, och bidrog således i sin måhn till denna viktiga Fästnings öfvergång.

Samma hedrande finnesförfattning förenad med den varmaste känsla för sin Konung och Fosterlandet ådagalade Herr Riks-Rådet Friherre FALKENGRÉEN ännu emot slutet af sin lefnad vid ett synnerligt tillfälle: I anseende till den honom särskildt i nåder updragna öfverstyrelsen

styrelsen af nya Docke - byggnaden , samt i
egenkap af tillförordnad General-Munster-Her-
re för Volonteur-Regimenterne , vistades han
hvarje år några veckor i Carlskrona: vid ett
fådant tillfälle hade Konungen GUSTAF III.
dit ankommit för att öfverse de stora anstal-
ter till Flåttans förökande genom nybyggnad-
er , han vidtagit , och hvilka med en ovan-
lig skyndsamhet verkställes: Konungens prakt-
fulla Luftfartyg *Amphion* , byggdt af vår of-
örgätlige AF CHAPMAN , var då tillreds , att
under befäl af en därtill antagen egen Capi-
tén , som länge idkat Coopvaerdi-sjöfart , af-
gå innskärs-leden till Stockholm: Konun-
gen beslöt , att anförtro sitt lif , och följakte-
ligen sitt Rikes öde , i denna Mannens hän-
der på ett Fartyg , som ingalunda var danadt
för öppna sjön då stormaktig väderlek ofelbart
var att förvänta , hvilket var den väg Konungen,
till tidens vinnande , ville färdas: Herr Riks-
Rådet FALKENGRÉEN tog sig då den friheten,
att , på det alfvarligaste och med alla de
skäl ett oförfalskadt nit och en lång erfaren-
het honom ingaf , i underdånighet afråda Hans
Maj:t ifrån detta vådliga försök; men, då Ko-
nungen

nungen förblef vid sin förefatts, kunde där-
 emot Friherre FALKENGRÉEN ej eller affå i-
 från sitt Patriotiska beslut, att sjelf gå om
 bord och åtaga sig Öfverbefälet på nyfsberör-
 de Fartyg, med ansvaret för denna emot
 desf underdåniga tanka företagna resa; och
 därutinnan må en Nådig Förfynsens skickelse
 vördas: Dagen efter det man kommit till
 sjöfs, upväxte en icke oförmodad, dock öfver
 förmodan, häftig storm, som varade i flere
 dygn: Fartygets form lämpad efter rymliga
 beqvämligheter, flackgående såsom endast äm-
 nad för Skärgården, och ökade längd såsom
 egenteligen ett rodd-fartyg; men i synnerhet
 desf för närvarande tillfälle olämpeliga tak-
 ling, gjorde faran att förlora masterna, och
 att sedan vrakas på en af klippor och skär
 omgifven kust, i så fatta omständigheter, nä-
 stan oundvikelig: Vår FALKENGRÉEN fällde ej
 modet: natt och dag på däck använde han
 vid hvarje vindkifte, vid hvarje förefallan-
 de händelse, de försigtighetsmått en mognad
 sjö-erfarenhet tillstyrkte, med så lycklig ut-
 gång, att han på tredje dygnet kom till an-
 kars vid Dalarö.

6

Så ädla tänkefätt, så manliga bedrifter,
böra ej åt en orättvis glömska öfverlämnas.

Medfödda naturs-krafter, snille, och verk-
ställighets-förmåga, höjas och förädlas af ve-
tenskaplig underbyggnad: För en Befälhafva-
re är Theorie, jemte Practique, nödig: Den
förra banar genvägar till färdighet för den
sednare: Theorien tillstyrker välgrundade och
riktiga beslut vid påkommande mindre vanli-
ga händelser, samt kloka försigtighetsmått
för dem hon föreför möjeligen kunna inträffa.

Vår FALKENGRÉEN har ägt den lyckan,
att af en värdig Fader, framledne Herr Ami-
ralen, Amiralitets-Rådet och Commendeuren
med Stora Korsflet af Kongl. Svärds-Orden,
ABRAHAM FALKENGRÉEN, erhålla en, för det
yrke, hvarutinnan han framdeles skulle in-
lägga så mycken ära, till alla delar väl af-
passad handledning.

Denne Herre, sjelf på sin tid utmärkt
för kundskaper, hade tillika en färdeles hog
och ett ädelt nöje att tilldana och upmuntra
unga Sjömän: Denna böijelse, jemte flere
des

des acktningsvärda egenskaper, hafva gått i
 arf till des Herr Son. Hvem kunde fåledes,
 vid Sjö - Cadet - Corpens första inrättning i
 Carlskrona, med mera fog, än då varande
 Commendeur - Capitenen FALKENGRÉEN, af
 Kongl. Maj:t i nåder blifva utsedd att vara
 den första Directeuren öfver densamma? Des
 öma omvårdnad, des förståndiga handledning,
 des upmuntrande efterdöme, och des vörda-
 de befäl, blifva oförgätliga hos dem, som ägt
 den lyckan att räknas ibland des Elever, af
 hvilka Riket erhållit många kunniga och skick-
 keliga Officerare.

Flere år tillföre hade vår FALKENGRÉEN
 aflagt prof på sin åbåga för nyttiga vetenska-
 per: Svenska Flåttan saknade aldeles en be-
 stämmd anvisning för des Tactique: Hans nit
 för Sjö-krigs-tjensten kunde icke lämna detta
 behof oupfylt: Han medförde från Frank-
 rike de underrättelser han i det ämnet sam-
 lat, och i synnerhet ett omständeligt verk
 om Flåttors Rangeringar och Sjö-Evolutioner,
 hvilket på Konung LUDVIC XIV:des befall-
 ning och bekoftnad var författadt af den lär-
 de

de P. HOSTE, hvilken bevisat de fleste stora Sjö-träffningar, som föreföllo i ett för Franska Flåttan ärofullt tidevarf; ett verk, som ännu vid berörde Flåtta tjente till rättelse. Sedan han på vårt språk öfversatt det samma med de förbättringar det ansågs kunna behöfva, och de förändringar omständigheterna vid vår Flåtta syntes fordra, blef, på Kongl. Maj:ts nådiga befallning, detta arbete af utsedda Committerade öfversedt, gilladt, och på allmän bekostnad af trycket utgifvet. Det har sedermera i något öfver Tretio år tjent till esterrättelse för Svenska Flåttan, samt blifvit nyttjadt såsom en hufvudsaklig Lärobok vid Sjö - Cadet - Scholan, till des, efter Freds - slutet år 1783 en nyare Afhandling i Sjö-Tactiquen, författad af M:R DE PAVILLON, likaledes på Svenska omarbetad, blef antagen, samt till trycket befördad.

Ibland de många Sjö-Expeditioner han förrättat, böra i tynderhet tvenne anföras, nemligen: år 1755 såsom Chef på Örlogsskeppet Upland i affigt att tygla Marroccanska Kapares rof-lystnad. Ett betydligt antal

af Flåttans ungdom åtföljde denna för dem läro-rika Expedition, hvilken ock varit utmärkt för ordning och snygghet innombords, Befättningens synnerliga omvårdnad, samt öfning, i Sjömanskap, i Styrmanskonst, i Vapnens nyttjande, under ett muntert, vakfamt, kraftfullt, och vördadt befäl. Sedermera, år 1757 på Örlogs-Escadren under då varande Schoutbynachten, framledne Herr Riks-Rådet Friherre LAGERBJELKES befäl, bestridde han tillika tvenne viktiga och ansvariga tjenster: Han var både Chef på Amirals-Skeppet, och Flagg - Capitén för Escadren, det vill säga Chef för Flåttans Stab, och Befälhafvarens närmaste biträde så väl i Militaire som i Oeconomiska detaillerna: Tjenster, hvilka både förr och sedan alltid fordrat hvar sin färskildta man. Ett bevis på dess talanger och arbets-förmåga, samt på det honom ägnade förtroende.

Huru allmänt förtroende han ägde hos den talrika Officers-Corps, till hvars anseende han bidrog, kan ock flutas deraf, att han vid tvenne Riksmöten, åren 1761 och 1765 valdes

valdes, att i egenkap af Kongl. Örlogs-Flåtans Ombud desamma bivista. Med sina insigter och sitt nit för allmänt väl hade han då ett större utrymme att gagna, ej allenast i mål som rörde Rikets försvarsverk till sjöfs, utan ock i andra angelägna ärenden och nyttiga hushålls-anstalter, såsom en verksam och rådig Ledamot uti Rikets Ständers åtskilliga Deputationer.

Efter den sednare Riksdagens slut kvarstodnade då varande Schoutbynachten FALKENGRÉEN här i Stockholm, såsom i nåder utnämnd till Chef för Gallere-Escadern, till Ordförande uti Kongl. Convoi-Commisariatet, samt till Ledamot af då varande Öfverstyrelse för Tullverket. Han har desutom uti flere försälda comittéer deltagit i fullgörandet af dem updragne viktiga ärenden eller förrättningar.

Så har ock Kongl. Vetenskaps Akademien, genom des val, gjordt all rättvis å den Herrs kärlek för vetenskaperne, samt ägande insigter och erfarenhet.

De gifvas, de Ämbetsmän, ehuru kan hända få, hvilka äro mera sorgfällige om Kronans än egna tillhörigheter: Denne allestädes högaktade Styresman var en af desse: Innom desz verkningskrets måste den nogaste hushållning med Kronans medel iakttagas; Stat och Författningar ej under någon förövändning öfverskridas; uphandlingar med nitfullt affeende på Kronans rätt beförjas; desz förråder noga vårdas, och behörigen användas; desz byggnader och inrättningar, efter möjligheten, inståndfättas och underhållas; samt Redogjörelsen i föreskrifven ordning ofselbart verkställas.

Men Friherre FALKENGRÉENS mogna rådslag skulle nu blifva gagneliga äfven uti de för Riket i det hela angelägnaste mål: Konung GUSTAF III, som så riktigt visste att bedöma personliga egenkaper, kallade honom ifrån desz Vice Amiral och Chefs-Ämbete år 1772 till sin Rådkammare; och då den under Regiments-förändringen samma år blef upplöst, var Friherre FALKENGREEN en af de Herrar, som ägde sin Konungs höga förtroende

~~1776~~

troende, och af honom genast blefvo återkallade att vara des och Rikets Råd.

När Kongl. Maj:t, vid öfvervägande af de anstalter, som i afseende på Sjö-försvaret kunde vara att vidtaga, i nåder anfåg nödigt och med sakens natur mera öfverensstämmande, att Kongl. Amiralitets-Collegium, som till den tiden haft des säte i Carlskrona, då alla öfriga Collegier, såsom Riksstyrelsens armar, omgäfvo Thronen, måtte förfättas i samma läge, att affändet ifrån Des höga Person, och ifrån alla andra verk där Rikets ärenden beredas, skulle uphöra; att vid behofvens anskaffning bättre pris skulle erhållas, genom flere säljares täflan, då offentliga uphandlingar här och i Carlskrona på samma dagar förrättades, samt att öfverinseendet och verkställandet, controllen och speciella redovisningen, mera bestämt skulle åtskiljas; — — med ett ord: efter Kongl. Amiralitets-Collegii, af sådan anledning, år 1776 anbefalda flyttning till Stockholm, blef Præsidents-Ämbetet uti bemälte Collegio, vid sedermera inträffad ledighet, i Herr Riks-Rådet

det Friherre FALKENGRÉENS Person förenadt med det Råds-Ämbete han tillika så värdigt beklädde.

Han hade nu upnått höjden af den bestämmeelse, som ägnade Dels egenskaper och förtjenst. Hans mogna rådslag, grundeliga betänkanden, samt oväldiga beslut, förvaras uti handlingarne på mångfaldiga ställen. Han fortfor på lika fätt: men ålderdomen började nalkas med snabbare steg; Hans af naturen förträffeliga Kropps-byggnad, och vanligtvis starka hälsa, försvagades ännu mera af sådana plågsamma bräckligheter, som ungdomens utstånna mödor, samt ett alltid otvunget lefnadsfätt alstrat, dem han ock, understödd af Religionens tröst, med ett manligt tålmod uthärdade.

Hans ärofullaandel hade nu hunnit till målet: Konungen och Fäderneslandet förklorade en ypperlig Råds-Herre; s. d. Kongl. Amiralitets-Collegium sin sista, sin aldrig nogberömda och saknade Præsident; det allmänna en förträffelig Militaire, en nitisk Ämbetsman,

betsman, en redlig medborgare; anhörige och vänner gjorde en för dem aldeles oerfättelig förlust; — när Herr Riks-Rådet, Præsidenten, Ridd. och Commend. Friherre FALKENGRÉEN den 22 April 1789, vid en ålder af 66 år och 6 månader, lämnade detta förgängeliga.

Han föddes i Carlskrona d. 22 Octob. 1722. Dets Herr Fader är redan nämnd. Dets Fru moder var Fru CHRISTINA HAMMARBERG. — Han har aldrig varit gift; men med faderlig omvårdnad omfattade han en kär Syster-Son, nu mera äfven framledne Öfversten vid Kongl. Örlogs - Flåttan och Riddaren af Kongl. Svärds - Orden Herr ABRAHAM VON STAUDEN, hvars lynne och egenskaper så nära liknade dets vördade Morbroders, att kända ej kunde undgå att däraf fatta ett välgrundadt hopp, det han framdeles, åtminstone i affeende på Sjö - Krigstjensten, skulle komma att erfätta vår förlust, då en alt för tidig död, redan år 1776, utfläckte detta hopp, och förordfakade dets hulde Foster-Fader en långvarigt smärtande affaknad.

Lagerb. Am. Tal o. Falk,

B

Herr

Herr Riks-Rådet Friherre FALKENGRËN hade en stark finnesförfattning och ganska lifliga kändflor; men des beständiga ömhet för det vackra könet, des odlade vett, samt des verlds-kännedom mildrade des feder såsom Sjöman, så att han i det allmänna umgänget var äfven så angenäm, förekommande och gladlynt, som uti alfvarsamma sällskap redbar, sak-kunnig och acktningsvärd.

Att trenne framfarna Sveriges Konungar, under hvilkas vordade Ipiran han lefvat, ej utan nådig upmärksamhet och aktning, ansett vår FALKENGRËNS utmärkta egenskaper, och ej obelönte lämnat Des verkliga förtjenster; kan sluteligen inhämtas däraf, att han, så fort som tillfälle gifvits, njutit nådig befordran alla tjenstegrader igenom, så att han redan i sitt fyratioende sjunde Lefnads år blifvit vice Amiral, i denna beställning benådad med Friherre-värdighet, och tvenne år därefter i nåder kallad till Kongl. Maj:ts och Rikets Råd; att han, samma år som de Kongliga Orden insticktades, utnämndes till Riddare, sedermera till Commendeur, och följande å-

ret

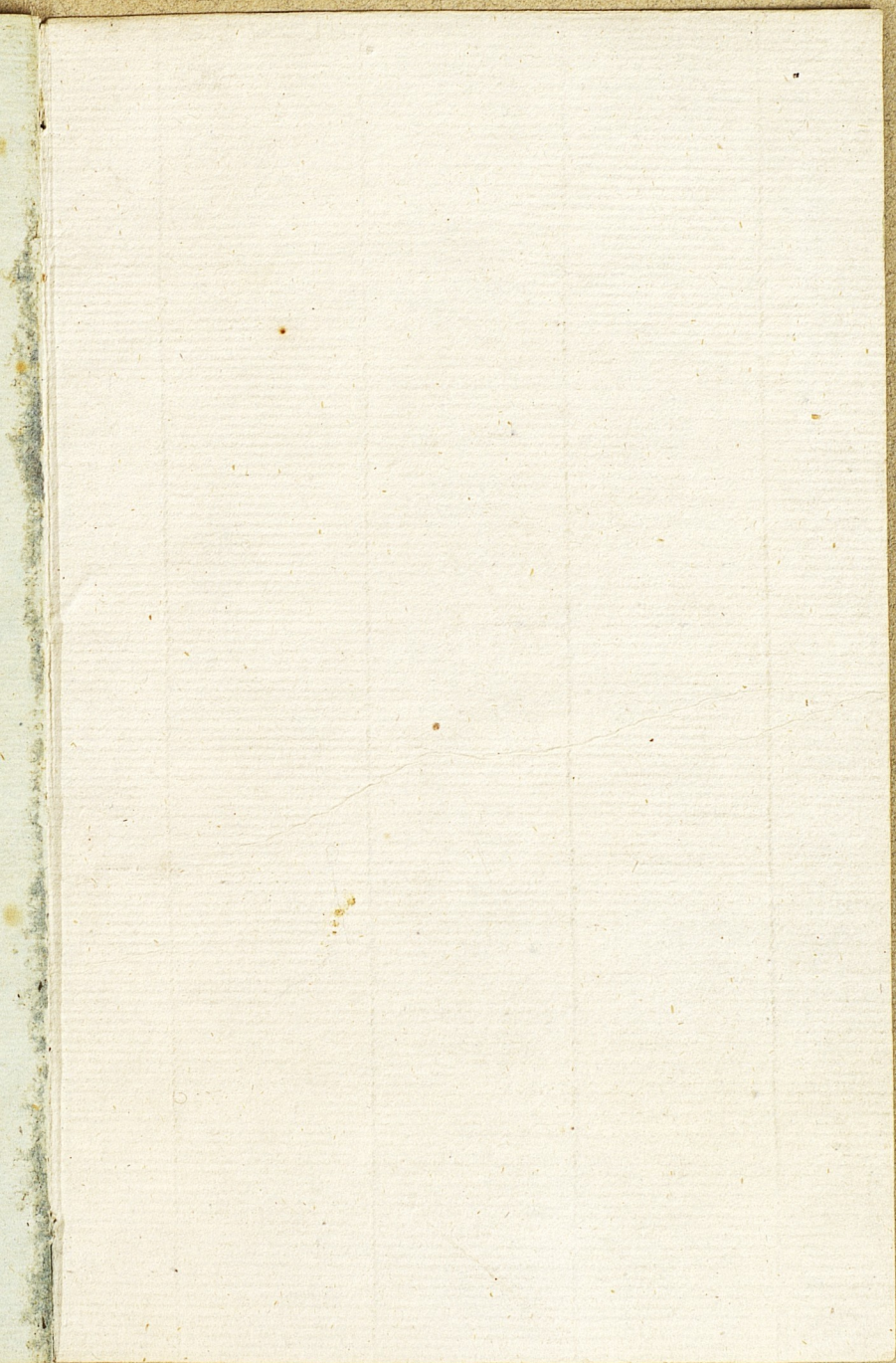
ret till Commendeur med Stora Korsfot af Kongl. Svärds-Orden; samt några få år därefter, med Kongl. Serafimer-Ordens-tecknet, erhöll det fifta, det yppersta vedermålet af sin Konungs synnerliga ynnest och bevägenhet *).

---

*) Hans Excell., Herr R. R. m. m. Frih. FALKENCRÉW

blef år 1743. Lieut. vid K. Örl. Flåttan.	år 1748. Riddare af K:gl. Svärds-Orden.
1746. Capiten - Lieutenant.	1772. Commendeur, och
1750. Amiralitets - Capitén.	1773. Commendeur med St. Korset af samma Orden.
1752. Commendeur Capitén.	1778. Riddare och Commendeur af K:gl. Maj:ts Orden.
1762. Commendeur	1771. Benådad med Friherre värdighet.
1765. Schoutbynacht	
1769. Vice Amiral.	
1772 K. Maj:ts och Rikets Råd.	

www.books2ebooks.eu